

9. BOEKENBANK

**BOEKEN
•
BANK**

9.1 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

De missie van Boekenbank concentreert zich op één centrale pijler, namelijk de titeldatabase. Boekenbank wil zoveel mogelijk informatie over boeken verzamelen en ter beschikking stellen van zowel de professionelen uit het vak (boekhandels, bibliotheken, uitgevers...) als van het publiek. Hieruit volgt een tweede pijler, namelijk het bestelsysteem. Door titelinformatie te centraliseren, kan Boekenbank aan de gebruikers (boekhandels, bibliotheken, publiek) een gecentraliseerd bestelsysteem aanbieden. Particuliere bestellers bestellen een boek bij een boekhandel via de publieke website van Boekenbank, bibliotheken beschikken over een eigen bibliotheekbestelmodule, boekhandelaren verzamelen deze bestellingen en kunnen deze met één klik op de knop doorsturen naar de distributeurs & uitgevers. Deze laatste ontvangen één verzamelbestand van alle verschillende bestellingen van boekhandels die voor hen bedoeld zijn. Op deze manier vormt het bestelsysteem van Boekenbank een aaneensluitende keten van bij de publieke gebruiker tot bij de leverancier van de boeken.

9.2 SAMENSTELLING EN WERKING BESTUUR

Het bestuur van Boekenbank is samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel de boekverkopers- (VBB), de uitgevers- (VUV) als de importeursvereniging (VBI).

Samenstelling van het bestuur (situatie december 2008):

- Philippe Majersdorf, voorzitter (VUV)
- Frank de Wulf, secretaris (VUV)
- Roger Somers (VBB)
- Karla De Ceulener (VBB)
- Isabelle Bouckaert (VBB)
- Nees Zwaan (VBI)
- Marc Grossen (VBI)

Koen De Meester, voorzitter sinds de start van Boekenbank, neemt in 2008 afscheid van het voorzitterschap, en besluit

ook zijn mandaat binnen de Raad van Bestuur van Boekenbank open te stellen voor andere kandidaten. Hij blijft wel actief als lid van de Algemene Vergadering. Philippe Majersdorf wordt verkozen als nieuwe voorzitter van Boekenbank.

Het openstaande mandaat binnen de Raad van Bestuur werd ingevuld door Isabelle Bouckaert. Door het vertrek van Isabel Top (VBB) in 2007 heeft Club geen vertegenwoordiging meer binnen Boekenbank. Daarom besliste de VBB om Isabelle Bouckaert (VBB) af te vaardigen. Zij zal ook de openstaande vacature binnen de Algemene Vergadering van Boekenbank invullen, die was ontstaan na het ontslag van Isabel Top.

De dagelijkse leiding was in 2008 in handen van Annika Buysse. Op 1 januari 2008 nam zij deze taak over van Jef Maes. Sinds december 2007 is Jef Maes door de Raad van Bestuur aan-

gesteld als Afgevaardigd Bestuurder ter vervanging van Nees Zwaan en Roger Somers. Marc Nuijten wordt door Boek.be halftijds vrijgesteld om mee te werken aan Boekenbank. Hij is verantwoordelijk voor het publieke luik van Boekenbank.

9.3 BOEKENBANK IN CIJFERS [REFERTE DATUM 31/12/2008]

2008 stond volledig in het teken van de herbouw van Boekenbank. Toen de nieuwe applicatie op 30 juni officieel in gebruik werd genomen, was hieraan een grote datamigratie voorafgegaan. Alle gegevens die zich op dat moment in de applicatie bevonden, werden overgezet naar de nieuwe applicatie. We geven hieronder een overzicht.

- Aantal titels in het actuele bestand: 242.927. Aangezien Boekenbank nu 9 jaar constant zijn database uitbreidt en uitzuivert, bouwen we een waardevol historisch bestand op met 273.034 titels.
- In 2008 werd de Open Markt Module uitgebouwd, een bestand waarin per ISBN meerdere records mogelijk zijn. In totaal bevinden zich eind 2008 2.121.889 titels in deze Open Markt Module. Van de Open Markt Module wordt geen historisch bestand bijgehouden (zie verder, punt 9.4.f)
- Er zijn 324 boekhandels (verkooppunten) aangesloten. Dat zijn er 55 minder dan in 2007. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de grote groep BookPlus-winkels die niet langer aangesloten zijn bij AMP, maar de overstap maakten naar Books2. Deze nieuwe groep krantenwinkels, die zich verzameld hebben onder de naam Books2, heeft ervoor gekozen niet langer gebruik te maken van Boekenbank.
- Het aantal aangesloten bibliotheken en instellingen is in 2008 aanzienlijk gestegen, van 118 naar 161, een stijging met 43 nieuwe aansluitingen. Deze stijging kunnen we toeschrijven aan de uitwerking van de nieuwe bestelmodule voor bibliotheken waar Boekenbank in overleg met de Provinciale BibliotheekSystemen aan werkt.
- Het gemiddeld aantal orderlijnen per maand steeg van 83.761 (in 2007) naar 89.388, een stijging met 7 %.
- Boekenbank beschikte eind 2008 over 93.117 covers en 37.648 flapteksten.

9.4 DE BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN VOOR DE LEDEN – B2B

a. Lancering nieuwe applicatie

2008 was voor Boekenbank een belangrijk jaar. Nadat er in 2007 diverse problemen in de applicatie ontstaan waren, bleek dat de kernprocessen van Boekenbank aan hernieuwing toe waren. Op basis van diverse prijsoffertes en na onderzoek van de gebruikte technologie en methodiek besloot de Raad van Bestuur van Boekenbank in november 2007 om Boekenbank volledig vanaf nul te laten herschrijven door Cronos.

De oplevering gebeurde in totaal in 4 stappen, waarbij we de laatste en finale lancering van Boekenbank eind september konden afronden. Hieronder bieden we een overzicht van de functionaliteiten die deze nieuwe Boekenbank door de herbouw verrijkt hebben.

b. Helpdesk overgenomen door Boekenbank

Samen met de lancering van de nieuwe applicatie kozen we er bij Boekenbank voor om de Helpdesk van de applicatie zelf te verzorgen. De voorbije jaren was de Helpdesk steeds in handen van de exploitant van de applicatie geweest. Om ervoor te zorgen dat de meer praktische problemen en vragen opgevangen konden worden zonder dat de servicedesk van Cronos diende tussen te komen, kozen we ervoor om bij de lancering van de nieuwe applicatie de eerstelijnscommunicatie bij Boekenbank zelf te verzorgen.

c. Strengere controles

In de nieuwe applicatie hebben we op verschillende niveaus strengere controles ingevoerd. In eerste instantie bij het inloggen, waar zowel inlogcode als wachtwoord case sensitive zijn geworden. Daarnaast bij het aanleveren van titelinformatie. Ook hier zijn controles op de gegevens veel strikter geworden. Waar er vroeger nog onregelmatigheden in de titelinformatie kon voorkomen, zijn mogelijke inbreuken tegen de business rules van Boekenbank geminimaliseerd. Hetzelfde geldt voor het invoeren van orders in Boekenbank. Waar in het verleden grote problemen waren met de dubbele orderlijnen, is er in de nieuwe Boekenbank voor gezorgd dat door de unieke referentie die elk orderbestand moet bevatten, een bestand nooit meer dan één keer kan doorgestuurd en dus verwerkt worden.

d. Uitbouw FTP-server

Omdat we bij Boekenbank de uitwisseling van orders en titelinformatie wilden verbeteren, kozen we ervoor om bij de herbouw van de nieuwe Boekenbank een FTP-server voor alle gebruikers van Boekenbank in gebruik te nemen. Het FTP-protocol is een zeer veilig en accuraat communicatiemiddel, waarbij de informatie-uitwisseling via een betrouwbare en traceerbare weg verloopt. Voor het uitwisselen van orders en titelinformatie is een betrouwbare weg uiterst belangrijk. Elke gebruiker van Boekenbank heeft daarom een eigen account op de FTP-server gekregen,

waarop zowel titelbestanden, orderbestanden als content geplaatst kan worden voor automatische verwerking door Boekenbank.

e. Bestandsformaat titelinformatie: ONIX en CSV47

De nieuwe database is xml-gebaseerd en is opgebouwd op basis van Onix, de internationale standaard voor het uitwisselen van titelinformatie. De mogelijkheden voor het aanleveren van titelinformatie zijn door deze aanpassing aanzienlijk uitgebreid. Sinds de herbouw kan de applicatie zowel ONIX-bestanden ontvangen en inlezen in de database, als alle titelinformatie die in Boekenbank opgeslagen is, exporteren in het ONIX-formaat.

Daarnaast blijft het CSV47-formaat nog gehandhaafd als import- en exportbestand van titelinformatie. We dringen er bij de leveranciers wel op aan naar ONIX over te schakelen, omdat de mogelijkheden van het internationale formaat veel uitgebreider zijn dan het CSV47-formaat.

Door de ingebruikname van het Onix-formaat hebben we ook een vertaling van de velden in ONIX naar de velden in het CSV47-formaat moeten maken. Elk veld in het CSV47-formaat is behouden, zij het met een wijziging of een uitbreiding waar nodig.

Vanuit de vernieuwing met het ONIX-formaat heeft Boekenbank ook in 2008 haar voorzitterschap van de Regionale Onix-werkgroep Vlaanderen-Nederland verder opgenomen, in samenwerking met Centraal Boekhuis.

Deze werkgroep werd opgericht in 2006 om het Onix-formaat ook in het Nederlandse taalgebied te introduceren en aan de noden van het Boekenvak in Vlaanderen en Nederland aan te passen. Deze ontwikkeling kwam tot stand met de steun van ONUB.

f. De Open Markt Module

Reeds in 2006 rezen in Boekenbank de eerste stemmen op om titels van 'open markt'-fondsen niet langer binnen het basisbestand van Boekenbank aan te bieden. Door de opbouw van de oude database was het op dat moment niet mogelijk om 1 ISBN meermaals in de zoekresultaten te laten voorkomen en op die manier een vergelijking tussen verschillende importeurs mogelijk te maken. Daardoor werd deze aanpassing uitgesteld tot de bouw van de nieuwe database in orde zou zijn. Bij de lancering van de nieuwe applicatie konden we dan ook trots de nieuwe Open Markt Module aankondigen.

In de ledenpagina's van Boekenbank is er nu een mogelijkheid om in de zoekmodule aan te geven in welk bestand gezocht moet worden: in het Open Markt fonds of in het basisbestand. Titels in het Open Markt bestand kunnen meermaals voorkomen, zodat prijsvergelijkingen tussen de verschillende importeurs mogelijk zijn.

Bovendien kan elke boekhandelaar die dit aanvraagt bij de importeur via Boekenbank maandelijks een volledig titelbestand per importeur van de Open Markt Module in zijn eigen systeem inlezen. Dit bestand wordt maandelijks als CSV- en als ONIX-bestand op de FTP-server ter beschikking gesteld.

g. Wettelijk depotnummer- gebruik titelbestand door RUIT

Bij de herbouw van Boekenbank is ook een extra functionaliteit toegevoegd voor Ruit, de beheersvennootschap van de Vlaamse Uitgevers. De database van Boekenbank fungeert in dit geval als basis voor het opmaken van de lijsten van boeken die in een bepaald jaar in aanmerking komen voor reprovergoeding. De basis hiervoor vormt het Wettelijke Depotnummer. Jaarlijks zullen op basis van de database van Boekenbank lijsten geëxporteerd worden waarop Ruit de reprovergoedingen kan berekenen.

h. ISBN13 voor het Nederlandse taalgebied uitgebreid met 97894

Sinds 2008 heeft het ISBN-bureau een nieuwe landencode voor het Nederlandse taalgebied in gebruik genomen. De nieuwe landencode 94 geldt voor zowel Nederland als Vlaanderen en wordt naast het huidige nummer 90 gebruikt. De ISBN's met landencode 90 raakten immers op. De toekenning van ISBN's met de nieuwe landencode viel samen met de herbouw van Boekenbank. Deze aanpassing werd daarom meteen in Boekenbank geïntegreerd waardoor wij hier meteen voor gewapend waren en zonder problemen ISBN's met landencode 94 konden toekennen.

9.5 FINANCIËN

Hoewel de inkomsten voor 2008 € 45.000 hoger liggen dan in de begroting goedgekeurd door de Algemene Vergadering in mei 2008, sluiten we de eindbalans van 2008 af met een negatief resultaat van € 77.670,99. Dit resultaat is 60.000€ slechter dan voorzien. Het overgrote deel hiervan is te wijten aan het volledig in kosten nemen van de investeringen in de vorige applicatie.

Aan de inkomstzijde kunnen we de stijging toeschrijven aan extra inkomsten uit verkoop van e-mailadressen, de themapagina's van Boekenbank, inkomsten uit de ISBN-registratie, de verplichte aanmelding en gebruik van de Titeldatabase door Ruit.

Als we dan naar 2009 kijken, blijven we met een negatief eindresultaat zitten dat ook de komende vijf jaar verder wordt doorgetrokken, o.a. door de afschrijvingen van de herbouw van Boekenbank.

9.6 TOEKOMSTPLANNEN

In 2009 zal Boekenbank zich in de eerste plaats toeleggen om de projecten die in 2008 werden opgestart daadwerkelijk te realiseren.

Professioneel luik

Op het vlak van B2B zijn de belangrijkste aandachtspunten:

- Verbetering van de titeldatabase, o.a. door de samenwerking met Bibnet voor een maximale integratie van de titelbestanden.
- Integratie van de bibliotheekmodule van Boekenbank in de Provinciale Bibliotheeksystemen.
- Uitbouw van een e-Boek platform in samenwerking met Bibnet.
- Bijdrage aan het Nederlandstalig Titelbestand in samenwerking met Centraal Boekhuis.
- Nastreven van een maximale digitalisering van pakbons, facturen, payment, ... (e-facturatie).

Publiek luik

Op het vlak van B2C plant Boekenbank volgende ontwikkelingen in 2008:

- Verdere promotie van de themapagina's voor commerciële doeleinden.
- Uitwisseling van adresbestanden om Boekenbank een grotere bekendheid te geven bij het grote publiek.
- Maximale input van het publiek mogelijk maken door het plaatsen van recensies.
- Uitwerken van een digitale boekenbon en rss feeds.

A screenshot of a book page from the Bibnet website. The page title is "Godverdomse dagen op een godverdomse bol" by Dimitri Verhulst. The page includes a table with book details: Auteurs (Verhulst, D.), Taal (Nederlands), Uitgever (Bruna Uitgevers, A.W.), Imprint (Contact), Prijs (€ 18,95), Status (In herdruk), ISBN (9789025429539), AWS (A - algemeen boek), Uitvoering (Gebonden), Verschijningsdatum (19-05-2009), Druknummer (1), Formaat (20,5x13,1x2,6 cm), Gewicht (319 g), and Pagina's (186). There is also a small image of the book cover. At the bottom, there are links for "recensies" and "achterflap", and a "print" button.

A screenshot of a review page from the Bibnet website. The review is titled "p. vandendaale (10-11-2008)" and has a rating of 4 stars. The text of the review is: "We dienen wellicht niet veel meer te vertellen over dit boek, na de hype die er ontstond bij het brengen van dit boek als bijlage bij 'de Humo'. Natuurlijk heeft een groot gedeelte van de Vlaamse bevolking van dit boek in zijn huis, alleen dienen ze het nog te lezen. En we hopen dat ze dit zullen doen, want dit boek heeft meer mentes dan enkel als gratis bijlage gevoegd te worden bij een tijdschrift. Neen, het is echt een bijzonder knap boek, dat zeer zeker ook een topseller zou zijn geworden, mocht het op een conventionele wijze zijn gebracht... Een geschiedenis van de mensheid, op z'n ...".